

Regelbunden tillsyn i Vattmyraskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurs 1-6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Järfälla kommun och besökt Vattmyraskolan den 4 november 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns i separata material och på Skolinspektionens webbplats ([www.skolinspektionen.se/Regelbunden tillsyn](http://www.skolinspektionen.se/Regelbunden_tillsyn)).

På de punkter där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 11 maj 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna, vilket sker i samband med skolbesöket.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Vattmyraskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Vattmyraskolan intervjuades skolledning, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Vattmyraskolan

Vattmyraskolan	Antal elever
Förskoleklass	47
Grundskola	210

Källa: Skolans uppgift, hösten 2008

Vattmyraskolan ligger i Jakobsbergs skolområde och innefattar förskoleklass och grundskola årskurserna 1-6. Enligt rektorn har ca 40 procent av eleverna annat modersmål än svenska. Till Vattmyraskolans enhet hör också förskola, familjedaghem samt

2 (9)

fritidshemsverksamhet vilka hör till rektorns ansvarsområde. På skolan finns även en särskild undervisningsgrupp som tar emot elever från hela kommunen.

Vid tillfället för tillsynen fanns i gruppen 6 elever i åldern 10-12 år, varav en elev var mottagen i särskolan. Ansvaret för denna grupp vilar på skolans rektor. Rektor tjänstgör på Vattmyraskolan på 55 procent av en heltidstjänst. På de övriga 45 procenten arbetar hon i kommunens utbildningsförvaltning med att biträda skolchefen i koncern-gemensamma frågor, t.ex. IT, kompetensutveckling m.m.

Skolledningen för Vattmyraskolan består av rektorn, biträdande rektor för grundskola/ fritidshem, biträdande rektor för förskolan, verksamhetsansvarig för familjedaghem, skolans specialpedagog samt skoladministratör/budgetansvarig. Undervisningen är organiserad i sex arbetslag. Tillsynen av Vattmyraskolan innefattar förskoleklass, årskurs 1-6, inklusive den särskilda undervisningsgruppen. Kommunens ansvarstagande för skolbarnsomsorg och förskoleverksamhet beskrivs i separata rapporter.

Vattmyraskolan ingår, tillsammans med övriga kommunala skolor i Järfälla, i försöket med timpanelös utbildning i grundskolan.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Tabell 2: Måluppfyllelse i årskurs 5

	Vattmyraskolan					Riket
	2003	2004	2005	2006	2007	2007
Andel (%) som ej nått målen i samtliga ämnen	.	.	.	.	.	.

. = Uppgift saknas

Kommentar och bedömning:

Av tabell 2 framgår att Vattmyraskolan saknar uppgifter om hur stor andel av eleverna i årskurs 5 som nått kursplanernas mål i alla ämnen. Detta bedöms under avsnitt 3.4.1. När det gäller de nationella ämnesproven i årskurs 5 visar skolans egen statistik att 82 procent av eleverna når målen i samtliga ämnen år 2008. Resultaten på ämnesnivå visar att 83 procent når målen i matematik, 85 procent i svenska och 89 procent i engelska. Jämfört med tidigare år visar resultaten på en viss försämring.

År 2007 nådde enligt skolans kvalitetsredovisning 85 procent av eleverna målen i alla delprov och lika många nådde målen i matematik.

Skolinspektionen konstaterar att det inte går att göra en bedömning av elevernas kunskapsresultat på Vattmyraskolan eftersom skolan saknar uppgifter på hur stor andel elever som når målen i alla ämnen i årskurs 5. Resultaten av de nationella ämnesproven i årskurs 5 indikerar att elevernas kunskapsresultat i stort sett är tillfredsställande.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

I grundskoleförordningen anges att i kursplanen för varje ämne finns de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte skolåret.

I Vattmyraskolan har lärarna utifrån de nationella målen arbetat fram konkretiseringar i respektive ämne. Skolinspektionen har tagit del av dessa och noterar bland annat att i flera ämnen finns inga tydligt identifierbara uppnåendemål för årskurs 5, utan mål finns för årskurserna 4-6 sammantaget, eller för årskurserna 5-6. Skolan har enligt rektorn nyligen genomfört ett arbete med att ta fram tydliga mål för årskurs 5. Trots detta uppger lärarna i intervjuer att det inte görs en avstämning i alla ämnen om eleverna uppnått målen för årskurs 5.

Skolinspektionen bedömer att skolan måste göra en tydlig avstämning av om eleverna har uppnått målen i alla ämnen i årskurs 5.

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

I grundskoleförordningen anges att minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare samtala om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas (utvecklingssamtal).

Tillsynen av Vattmyraskolan visar att eleverna får undervisning i franska som språkval i en närliggande skola. I ämnet musik kommer en lärare från en annan skola för att undervisa Vattmyraskolans elever. Trots att rektorn uppger att skolan infört ett digitalt stöd för redovisning av elevernas måluppfyllelse, konstaterar

4 (9)

rar Skolinspektionen att samtal om elevernas kunskapsutveckling och sociala utveckling inte förs i ämnena franska och musik.

Skolinspektionen bedömer därför att utvecklingssamtalen behöver relateras till samtliga kursplaner.

1.2.3 Lärarna upprättar en framåtsyftande individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3 Bedömning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att stödja elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

6 (9)

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever ska det finnas en likabehandlingsplan för varje verksamhet. Planen bör vara konkret och utgå från aktuell kartläggning av verksamhetens behov som utgångspunkt för planerade åtgärder under det kommande året. Enligt en särskild förordning ska eleverna vara delaktiga vid framtagandet, uppföljning och bearbetning av planen, se vidare skolverkets Allmänna råd och kommentarer för arbetet med att främja likabehandling (SKOLFS 2006:7). I detta arbete bör beaktas att plankravet från och med den 1 januari 2009 framgår av 14 a kap. 8 § skollagen och 3 kap. 16 § diskrimineringslagen (2008:567). Skolinspektionen har granskat Vattmyraskolans likabehandlingsplan och funnit att den tydligare behöver utgå från en aktuell kartläggning av skolans behov inom området, detta trots att läget på skolan regelbundet följs upp av skolans elev- och kamratstödjare. Planen behöver också innehålla rutiner om vuxna kränker elever. Skolinspektionen bedömer att åtgärder behöver vidtas för att upprätta en likabehandlingsplan som fullt ut svarar mot författningarnas krav.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
I grundskolans timplan finns angivna de ämnen som eleverna ska ges undervisning i. I Vattmyraskolan anordnas undervisning i Hem- och konsumentkunskap först när eleverna börjat årskurs 6. Detta innebär att eleverna inte ges förutsättningar att nå målen i årskurs 5 i ämnet. I tillsynen framkommer vidare att eleverna i den särskilda undervisningsgruppen inte erbjuds undervisning i ämnet musik utan att beslut om anpassad studiegång har fattats. Skolinspektionen bedömer att undervisning måste anordnas i alla ämnen.

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.4 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

8 (9)

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Rektor har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg följs.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måloppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt skollagen och läroplanen har rektorn ett ansvar för att eleverna når målen för utbildningen. Detta medför en skyldighet att kontinuerligt följa upp och utvärdera elevernas kunskapsresultat så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav. I tillsynen framkommer att ett systematiskt kvalitetsarbete pågår på skolan, där verksamhet och resultat följs upp, diskuteras och utvärderas i arbetslag och ledningsgrupp. Däremot saknas på övergripande skolnivå en uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat i årskurs 5 i samtliga ämnen. Skolinspektionen bedömer att Vattmyraskolan måste vidta åtgärder för att följa upp elevernas kunskapsresultat i förhållande till målen i årskurs 5. Skolinspektionen ser dock positivt på att skolan börjat använda ett digitalt system vilket inom kort möjliggör uppföljning i alla ämnen.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt förordning om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska varje skola, förskola och fritidshem årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning. Redovisningen ska bland annat innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser vidta för ökad måluppfyllelse. Stöd för hur kvalitetsredovisningar kan upprättas finns i Skolverkets Allmänna råd och kommentarer för kvalitetsredovisning. Skolinspektionen har tagit del av Vattmyraskolans kvalitetsredovisning för år 2007 och finner att resultat av elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen saknas. Skolinspektionen bedömer därmed att skolans kvalitetsredovisning inte tillfullo uppfyller de krav som förordningen ställer.

2009-02-11 Stockholm

Elisabeth Ritchey

Marita Bergman